

Циклова комісія природничо-математичних та гуманітарних дисциплін

СИЛАБУС

Базова інформація про дисципліну	
Назва дисципліни	UK001 Риторика та ділова комунікація / Rhetorik and business communication
Рівень вищої освіти / фахової передвищої освіти	Фахова передвища освіта
Галузь знань	12 Інформаційні технології
Спеціальність	121 Інженерія програмного забезпечення
Освітня програма	Інженерія програмного забезпечення
Семестр	8 семестр (9 кл), 6 семестр (11 кл)
Курс	4 курс (9 кл), 3 курс (11 кл)
Анотація курсу	Сучасна риторика як навчальна дисципліна спрямована на підготовку студентів до оволодіння професійними знаннями та вміннями в області комунікативних методик та публічних виступів. Основною метою курсу "Риторика" є підвищення рівня комунікативної компетенції студентів та розвиток знань в області риторики. Освоєння навичок правильного спілкування і взаємодії між соціальним суб'єктом, соціальними групами, спільнотами і суспільством в цілому.
Сторінка курсу в MOODLE	http://78.137.2.119:1919/m72/course/view.php?id=465
Мова викладання	Українська
Лектор курсу	викладач вищої категорії Дражан Наталія Степанівна канали комунікації: СДН «Moodle»: повідомлення в чаті E-mail: natysikdrazhan@gmail.com
Місце дисципліни в освітній програмі	
Освітня програма	http://csbc.edu.ua/documents/otdel/koop_pr.pdf
Перелік загальних компетентностей (ЗК)	ЗК01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати

	<p>цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК07. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p>
<p>Перелік спеціальних компетентностей (СК)</p>	
<p>Перелік програмних результатів навчання</p>	<p>РН01. Застосовувати основні принципи професійної етики у галузі програмної інженерії, усвідомлювати їх соціальну значимість та культурні аспекти в професійній діяльності.</p> <p>РН13. Спілкуватися українською та іноземною мовою усно і письмово з питань інженерії програмного забезпечення.</p>
<p>Опис дисципліни</p>	
<p>Структура навантаження на студента</p>	<p>Загальна кількість годин – 90 год Кількість кредитів – 3 Кількість лекційних годин – - Кількість практичних занять – 36 год. Кількість годин для самостійної роботи студентів – 54 год. Форма підсумкового контролю – залік</p>

Методи навчання	Розповідь, пояснення, бесіда, дискусія, робота студентів з підручниками, довідковою, науково-популярною і навчальною літературою, робота студентів з глобальною мережею Інтернет; виконання завдань і вправ, реферування.
Зміст дисципліни	
Тема 1. Риторика як мистецтво і наука. Предмет і завдання курсу	Поняття риторики та її предмет. Основні поняття та структура класичної риторики.
Тема 2. Історія риторики й красномовства. Ораторське мистецтво Давнього Світу. Етапи історії слов'янської риторики. Українське красномовство.	Антична грецька і римська риторика. Особливості середньовічної риторики. Основні здобутки класичної риторики. Ораторське мистецтво в Україні.
Тема 3. Риторика та її застосування у різних сферах	Види красномовства та сфери його застосування. Стильові особливості різних видів промов.
Тема 4. Риторичні закони. Модуси публічного виступу	Закони риторики та їх характеристика. Модуси публічного виступу: логос, етос і пафос.
Тема 5. Джерела знаходження матеріалу та структура промови	Пошуки матеріалу для промови. Етапи роботи з літературою. Чинники зацікавлення темою. Робота над конспектом.
Тема 6. Підготовка до публічного виступу	Типи підготовки до публічного виступу. Шляхи виступу з попередньо написаним текстом промови.
Тема 7. Топіка.	Суть користування топікою як технікою. Приклади класичних топосів риторики. Класифікація топосів
Тема 8. Аргументація. Види аргументів.	Види аргументів.
Тема 9. Критика та її види.	Поняття «критики» в риторичі. Види критики.
Тема 10. Меморія й акція.	Способи запам'ятовування промови. Невербальні засоби оратора. Аналіз публічного виступу.
Тема 11. Психологічні аспекти публічного виступу.	Психологічні основи публічного виступу. Спілкування і маніпуляція свідомістю.

	Роль переконань у процесі публічного виступу.
Тема 12. Культура мови ділової людини.	Правильність мови. Лексика і норми слововживання. Помилки наголосу. Точність і виразність мови.
Тема 13. Культура ведення полеміки.	Проведення дискусії. Формулювання тези й антитезиси. Підготовка аргументації. Основні прийоми ведення полеміки.
Тема 14. Бар'єри в спілкуванні і їхнє подолання.	Стилі спілкування. Основні різновиди порушення комунікації. Різновиди психологічних бар'єрів та способи їх подолання.
Тема 15. Публічний виступ.	Етапи підготовки публічного виступу.
Тема 16. Навчальний проект.	Види проектів. Етапи роботи над проектом.
Тема 17. Залікове заняття.	Контрольна робота.
Політика дисципліни	
Політика відвідування	Регулярне відвідування всіх видів занять, своєчасність виконання самостійної роботи. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання зорганізується в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.
Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.
Академічна доброчесність	У випадку недотримання політики академічної доброчесності (плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво) передбачено повторне проходження оцінювання.
Система оцінювання	
Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення практичних, семінарських та інших видів занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 100 балів; мінімальна сума, що дозволяє студенту отримати атестацію з предмету – 60 балів); підсумковий/ семестровий контроль, проводиться у формі заліку, відповідно до графіку навчального процесу.	

Накопичування рейтингових балів з навчальної дисципліни

Види навчальної роботи	Мах кількість балів
Експрес-опитування (3теми)	12
Практичні завдання (2теми)	10
Доповіді (4теми)	8
Виступи з промовою (8тем)	20
Модульні контрольні роботи (2 роботи)	20
Реферат	10
Захист проектної роботи (презентація)	20
Разом	100

Шкала оцінювання

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	Бездоганна підготовка в широкому контексті
B	80-89	Повні знання, міцні вміння
C	70-79	Хороші знання та вміння
D	65-69	Задовільні знання, стереотипні вміння
E	60-64	Виконання мінімальних вимог діяльності в стандартних умовах
FX	35-59	Слабкі знання, відсутність умінь
F	1-34	Необхідний повторний курс

Список рекомендованих джерел

Базова

1. Абрамович С. Д. Мовленнєва комунікація: Підручник. Київ: Центр навчальної літератури, 2004.
2. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики: Підручник. Київ, 2004. С. 195 – 202.
3. Вандишев В.М. Риторика: екскурсія в історію вчень і понять: навч.посіб. Київ: Кондор, 2006. – 264 с.
4. Гриценко Т.Б. Риторика : Навчальний посібник Київ: НАУ, 2006.
5. Давиденко В. В. Основи ораторського мистецтва та ділове спілкування сучасного спеціаліста : навч. посіб. (для студ. екон. та юрид. спец.); Міжрегіональна академія управління персоналом. Вінницький ін-т. Вінниця : О.Власюк, 2003. 167 с.
6. Дюмін О.З. Ділове спілкування. (Риторика та ораторське мистецтво) : практ. посіб.; Міністерство освіти і науки України. Науково-методичний центр вищої освіти, Харківський держ. технічний ун-т радіоелектроніки. Харків : Видавництво ХТУРЕ, 2001. 146 с.
7. Єрушевич Г. Д. Вступ до риторики; Прикарпатський ун-т ім. Василя Стефаника. Івано-Франківськ : Гостинець, 2002. 160 с.
8. Колотілова Н. А. Риторика. Навч. посібн. Київ : Центр учбової літератури, 2007. 232 с.
9. Куньч З. Й. Українська риторика: історія становлення і розвитку : навч. посіб.; Нац. ун-т “Львів. політехніка”. Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2011. 248 с.
10. Мацько Л.І., Мацько О.М. Риторика: навч.посіб. Київ: Вища школа,2006. 311с.
11. Ораторське мистецтво: навч.посіб. / Н.П. Осипова, В.Д. Воднік, Г.П. Клімова [та ін.]; за ред. Н.О. Осипової. Харків: Одиссей, 2007. 144с.
12. Осипова Н.П. Ораторське мистецтво: Навчальний посібник. Харків: Одиссей, 2006. 144 с.
13. Сагач Г.М. Риторика: навч. посібник для студентів серед. і вищ. навч. закладів . Вид. 2-ге, перероб. і доп. Київ: Видавничий Дім «Ін Юре», 2000. 567 с.
14. Спанатій Л. С. Риторика : навч. посіб. для студ. ВНЗ Київ: Ін Юре, 2008. 143 с.
15. Томан І. Мистецтво говорити: Пер з чес. Київ: Політвидав України, 1989. 293 с.
16. Чибісова Н. Г. Риторика : навч. посібник для студ. вищих навч. закл.; Народна українська академія. Київ : Центр навчальної літератури, 2003. 228 с.

Допоміжна

1. Зубенко Л. Г. Ораторське мистецтво [Текст] : практ. посіб. Київ: Парламент, вид-во, 2002. 115 с.
2. Олійник, О. Основи ораторської майстерності [Текст] : навч. посіб. Київ: Кондор, 2010. 181 с.
3. Риторика [Текст]: навч.-метод. посіб. Харків: НТУ «ХПІ», 2008. 160 с.
4. Сагач, Г. М. Ділова риторика: мистецтво риторичної комунікації [Текст]: навч. посіб. Київ: Зоря, 2003. 255 с.
5. Сагач, Г. Вибрані твори : в 5 т. Т. 1: Риторика: «Златоуст» [Текст] Рівне : ПП ДМ, 2006. 288 с.
6. Токарська, А. С. Культура фахового мовлення правника [Текст] : навч. посіб. Львів: Світ, 2003. 312 с.